

Tweede Kamer

31 891 Wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enige andere wetten in verband met de introductie van en het toezicht op premiepensioeninstellingen (Wet introductie premiepensioeninstellingen)
nr. 3 Memorie van Toelichting
13 maart 2009

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel is de eerste fase van de gefaseerde aanpak voor de introductie van de Algemene Pensioeninstelling (API) zoals omschreven tijdens een algemeen overleg met de Tweede Kamer van 12 maart 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 30 413, nr. 110) en in een brief van 11 november 2008 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2007/08, 30 413, nr. 117). Deze gefaseerde aanpak bestaat uit drie fases. De eerste fase behelst de introductie van de premiepensioeninstelling (PPI). De tweede fase beoogt door aanpassingen in de Pensioenwet het mogelijk te maken dat bestaande ondernemingspensioenfondsen samengaan. Tot slot zal worden bekeken op welke wijze een API in de Pensioenwet kan worden geïntroduceerd die ook zogeheten Defined Benefit-regelingen (DB) uit kan voeren. De uitwerking hiervan zal in de derde fase van het traject plaatsvinden.

[...]

2. De premiepensioeninstelling

[...]

Eisen aan de bedrijfsvoering

De richtlijn stelt verschillende voorwaarden voor de uitvoering van de werkzaamheden. Zo eist de richtlijn dat een IORP daadwerkelijk wordt bestuurd door personen van goede reputatie die zelf over voldoende beroepskwalificaties en beroepservaring beschikken of adviseurs in dienst hebben met toepasselijke beroepskwalificaties en beroepservaring. Van iedere door de instelling uitgevoerde pensioenregeling dienen naar behoren vastgestelde regels te bestaan betreffende de werking die bovendien naar behoren aan de pensioendeelnemers zijn gecommuniceerd. De pensioendeelnemers dienen tevens voldoende over de voorwaarden van de pensioenregeling te worden ingelicht, waaronder over de rechten en plichten van de partijen betrokken bij de pensioenregeling, en de (aard en spreiding van de) aan de regeling verbonden risico's. Voor de invulling van deze voorwaarden wordt aangesloten bij de eisen die momenteel krachtens de Wft worden gesteld aan financiële ondernemingen (waaronder ook verzekeraars vallen) inzake deskundigheid, betrouwbaarheid en integriteit, en inzake structurering en inrichting. Uit artikel 33 van de Pensioenwet en artikel 11 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling zal volgen dat in aanvulling hierop bovendien de zogeheten «pension fund governance» (pfg)- principes ter waarborging van goed bestuur van toepassing zullen zijn. Het betreft hier de «Principes voor goed pensioenfondsbestuur (pension fund governance)» – voor zover die gelden voor verzekeraars – zoals die door de **Stichting van de Arbeid** zijn vastgesteld op 16 december 2005 en die via artikel 33 van de Pensioenwet wettelijk verankerd zijn.

[...]

Relatie tot bestaande instellingen en pensioenuitvoerders: toegevoegde waarde PPI

[...]

Wat betreft pensioenfondsen, de Pensioenwet staat pensioenfondsen met een vergunning van DNB toe grensoverschrijdende activiteiten te verrichten. Toch lijkt het pensioenfonds niet optimaal toegesneden op de grensoverschrijdende uitvoering van pensioenregelingen. Er zijn immers enkele voorwaarden – die nauw samenhangen met het Nederlandse stelsel van arbeidsverhoudingen en de aard van de regelingen – die in de praktijk het Nederlandse pensioenfonds een minder aantrekkelijke uitvoerder van buitenlandse regelingen kan maken. In de eerste plaats is dat de domeinafbakening. In het kort komt deze afbakening erop neer dat pensioenfondsen pensioenregelingen uitvoeren voor de eigen solidariteitskring waarvoor (en waardoor) ze zijn opgericht. Daarnaast vormen Nederlandse pensioenfondsen één (solidair) financieel geheel. Dus ook in geval van de uitvoering van een buitenlandse regeling zal die buitenlandse regeling volledig meedelen in de financiële risico's van het pensioenfonds. Er geldt met andere woorden een verbod op, zoals dat wel genoemd wordt, «ringfencing». Dat wil zeggen dat regelingen en de daarbij horende vermogens niet mogen worden afgescheiden van het geheel. Tot slot gelden er voor pensioenfondsen specifieke voorwaarden inzake de bestuursaanstelling, de medezeggenschap en *pension fund governance* (zie de eerder aangehaalde principes van de **Stichting van de Arbeid**).

[...]

7. Ingewonnen adviezen

Het wetsvoorstel is in nauw overleg met de financiële sector, enkele partijen uit de pensioensector, de toezichthouders DNB en de AFM en de ministeries van Economische Zaken en Binnenlandse Zaken voorbereid. Zij zijn in een vroegtijdig stadium betrokken bij de conceptteksten. Hierover is informeel overleg gevoerd. De nuttige opmerkingen ten aanzien van de verschillende concepten zijn zo goed mogelijk verwerkt. Bovendien is de financiële sector formeel geconsulteerd over dit wetsvoorstel. Van Mercer, Aegon, Hewitt, Kring Pensioen Specialist (KPS), De Brauw Blackstone en Westbroek (De Brauw), Clifford Chance, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), Towers Perrin, de **Stichting van de Arbeid (STAR)**, Mn Services, de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB), de Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen (Opf), de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB), het Nederlands Instituut voor Registeraccountants (NIVRA), Holland Financial Centre (HFC) en het Verbond van Verzekeraars zijn opmerkingen ontvangen. De geconsulteerde partijen hebben in hun reacties nuttige suggesties gedaan. Waar mogelijk zijn deze overgenomen of is de toelichting ten aanzien van deze punten verhelderd. Na de formele consultatie is nog een aantal gesprekken gevoerd met multinationals en enkele bovengenoemde partijen. Het inhoudelijk commentaar kan *grosso modo* worden onderverdeeld in vier groepen: 1) rendementsgaranties mogelijk maken, 2) aanvullende inkomensverzekeringen (nabestaanden, invaliditeit) via PPI laten lopen (één loket), 3) rol voor PPI in uitkeringsfase en 4) de relatie beheerder-bewaarder-pensioendeelnemer. Tot slot, in 5) zullen enkele belangrijke afzonderlijke punten behandeld worden.

[...]

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

[...]

X

Ook wat de eisen betreft die worden gesteld aan de zeggenschapsstructuur en de beheerste en integere uitvoering van haar bedrijf is een PPI reeds onderworpen aan het toezicht van DNB op grond van bepalingen in het Deel Prudentieel. Artikel 4:12, tweede lid, heeft tot gevolg dat de AFM een PPI ook op deze aspecten niet tevens toetst. Een bijdragende onderneming behoeft als professionele wederpartij van een premiepensioeninstelling niet de bescherming van bepalingen die zien op de behandeling van klachten als bedoeld in artikel 4:17. Pensioendeelnemers en -gerechtigden behoeven

wel de bescherming van een wettelijke regeling voor de behandeling van klachten. Op grond van artikel 33 van de Pensioenwet zijn de principes voor een goed pensioenfondsbestuur – zoals die door de **Stichting van de Arbeid** zijn vastgesteld op 16 december 2005 – van toepassing op een pensioenuitvoerder. Deze principes gelden daarmee ook voor de PPI. Er dient onder andere sprake te zijn van de inrichting van en het geven van uitvoering aan een klachtenregeling.

[...]